

Simpozij s međunarodnim sudjelovanjem:
Heda Festini – filozofska traženja
17. studenoga 2023.
Izvještaj

U Velikoj dvorani Instituta za filozofiju 17. studenog 2023. godine održan je simpozij s međunarodnim sudjelovanjem *Heda Festini – filozofska traženja*. Organizator skupa je Institut za filozofiju, a u organizacijskom odboru bili su: Ivana Skuhala Karasman, Dušan Dožudić i Bernard Hostić. Izlagači na simpoziju bili su: Berislav Marušić, Bernard Hostić, Luka Boršić, Ivana Skuhala Karasman, Dušan Dožudić, Goran Lojkić, Ivan Restović, Boran Berčić, Tomislav Dretar i Sanja Dembić.

Ravnatelj Instituta za filozofiju, dr. sc. Luka Boršić, pozdravio je sve prisutne i opisao o kakvom je skupu riječ, pri čemu je naglasio kako je ovo prvi skup posvećen jednoj hrvatskoj filozofkinji.

Prvi izlagač bio je dr. sc. Berislav Marušić, viši predavač na Sveučilištu u Edinburghu. Berislav Marušić unuk je Hede Festini i u izlaganju naslovljenom »Biografija Hede Festini« izložio je nekoliko anegdota iz Festinine privatne biografije, koje je opisuju kao osobu. Marušić je također opisao Festinino shvaćanje filozofije kao dijaloga koji se istovremeno temelji na tolerantnosti i kritičnosti.

Prvu sesiju zaključio je Bernard Hostić, asistent na Institutu za filozofiju, izlaganjem »Filozofsko stvaralaštvo Hede Festini«. Hostić je izložio Festininu bogatu bio-bibliografiju koja uključuje kontinuirano objavljivanje u razdoblju od 1961. do 2018. godine. Tako je na temelju 67 objavljenih bibliografskih jedinica prikazao bogatstvo i raznolikost tema kojima se Festini bavila, a koje obuhvaćaju hrvatsku filozofiju, psihologiju, analitičku filozofiju, antropologiju, biologiju, političku filozofiju i filozofiju sporta.

Nakon kraće pauze uslijedila je druga sesija, koju je otvorio dr. sc. Luka Boršić, znanstveni savjetnik i ravnatelj Instituta za filozofiju. U izlaganju pod naslovom »Suradnja Hede Festini s Institutom za filozofiju i *Prilozima za istraživanje hrvatske filozofske baštine*«, Boršić je istaknuo niz znanstvenih projekata na kojima je Festini sudjelovala ili ih vodila u suradnji s Institutom za filozofiju. Boršić je zatim naveo brojne Festinine radove objavljene u *Prilozima za istraživanje hrvatske filozofske baštine*. Kao bitnu odrednicu Festinina djela, Boršić je istaknuo upućivanje na izvore i daljnja istraživanja, koja je prisutna u gotovo svim Festinim radovima.

Sljedeće izlaganje održala je dr. sc. Ivana Skuhala Karasman, znanstvena savjetnica na Institutu za filozofiju. Izlaganjem pod naslovom »Heda Festini o Vladimiru Filipoviću i Mariji Bridi«, Skuhala Karasman izložila je sadržaj dvaju Festininih radova o Filipoviću i Bridi. Tako je navela da je Filipović bio Festinin mentor na doktorskom studiju filozofije, a Festini je istakla njegov veliki značaj za razvitak hrvatske filozofije u članku »Dr. Vladimir Filipović – baština za generacije«. Skuhala Karasman je zatim opisala odnos Marije Briede i Hede Festini, koje su bile kolegice na Odsjeku za filozofiju Sveučilišta u Zadru, te je izložila Festinin rad o Bridinoj interpretaciji Bergsona. Ovim izlaganjem završena je druga sesija simpozija nakon koje je slijedila stanika za ručak.

Prvu popodnevnu sesiju otvorio je dr. sc. Dušan Dožudić, znanstveni suradnik na Institutu za filozofiju, izlaganjem pod naslovom »Wittgenstein iz semantičke perspektive«. S obzirom na dominantna filozofska strujanja u našoj filozofiji druge polovice 20. st., Dožudić je pokušao mapirati genezu Festinina bavljenja Wittgensteinom, pri čemu je pokazao da se Festinina interpretacija Wittgensteina temelji na Abbagnanovim mislima o Wittgensteinu, što je moguće pokazati na temelju njene disertacije o Abbagnanu i knjige *Uvod u čitanje Ludwiga Wittgensteina*.

Drugo i posljednje izlaganje ove sesije održali su dr. sc. Ivan Restović, znanstveni suradnik na Institutu za filozofiju, i dr. sc. Goran Lojkić, viši asistent na Institutu za filozofiju. U izlaganju »Logička razmatranja Hede Festini« nastojali su prikazati Festinine misli o logici na temelju njena članka »Logistika Trogirana Albina Nada«. Na pozadini dotične interpretacije Restović i Lojkić uspjeli su izlučiti Festinina izvorna stajališta o logici i smjestiti ih u kontekst ondašnjeg logičkog diskursa.

Nakon stanike uslijedila je posljednja sesija ovog simpozija. Sesiju je otvorio dr. sc. Boran Berčić, redovni profesor na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, izlaganjem »Heda Festini – nekoliko crtica«. Kao Festinin suradnik na zadarskom i riječkom sveučilištu, Berčić je naveo nekoliko anegdota u kojima se ocrtava njen karakter. Zatim je opisao Festinino dinamičko shvaćanje filozofije, prema kojemu je ona smatrala da je nužno ulaziti u suvremeni filozofski diskurs i donositi vrijednosne sudove o pojedinim filozofijama.

Zatim je izlagao Tomislav Dretar, asistent na Institutu za filozofiju. U izlaganju »Heda Festini i filozofija sporta« prikazao je Festinine misli o sportu iz njena članka »Slobodno vrijeme i filozofija športa«. Dretar je kao ključno istaknuo kako Festini analizira suvremeni sport u vezi s ekonomijom i politikom. U tom je smislu nastojao pokazati da se na Festinino shvaćanje sporta nužno nadovezuje kritika kapitalizma.

Posljednje izlaganje ove sesije i simpozija održala je Festinina unuka Sanja Dembić, postdoktorandica na Sveučilištu Humboldt u Berlinu. U izlaganju »Heda Festini – Lessons from a philosophical life«, Dembić je prikazala povezanost Festinine filozofije i osobnog života. Kroz prikaz osobitosti Festinina privatnog života i ključnih karakteristika njene misli Dembić je oslikala Hedu Festini kao osobu i filozofkinju.

Završnu riječ održala je dr. sc. Ivana Skuhala Karasman, koja je još jednom istaknula važnost Hede Festini i ovoga skupa te zahvalila izlagačima i publici. Time je završen ovaj simpozij kojim je odana počast jednoj od naših najvećih filozofkinja i kojim su otvorena vrata daljnjem istraživanju njezine misli. Vrijedi zaključno naglasiti kako je ovo bio prvi skup posvećen jednoj hrvatskoj filozofkinji te kao takav postavlja temelj za organizaciju budućih skupova u čast hrvatskim filozofkinjama.

Tomislav Dretar

